

Nr 52

Av herr **Hammar**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 10, med förslag till lag om samhällets vård av barn och ungdom (barnavårdslag) m. m.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 10 år 1960 med förslag till lag om ny barnavårdslag har till barnavårdsanstalter också hänförts »elevhem, vilka äro knutna till skolor och ha till ändamål att underlätta elevernas skolgång» (§ 55 mom. d). Undantaget är dock bl. a. »sådant elevhem, som står under tillsyn av central skolmyndighet».

Propositionen bygger på den — den 16 juni 1950 — tillsatta barnavårds-kommitténs betänkande. Kommittén har funnit det erforderligt, att den nya barnavårdslagen »med barnavårdsanstalter i viss mån jämställer ett par andra former av institutioner för barnens vård och fostran», bl.a. skolhem. »Med skolhem avses i lagförslaget för det första sådana till skolor anknutna elevhem, vilkas verksamhet är begränsad med hänsyn till ändamålet att underlätta skolgången för de på hemmen inackorderade barnen — — —. Vidare åsyftas internatskolor, både sådana som hör till det allmänna skolväsendet och sådana som eljest inrättas.» För dessa föreslår kommittén, att de må ställas under tillsyn av barnavårdsnämnd och länsstyrelse.

Gentemot detta har emellertid fyra av kommitténs ledamöter reserverat sig och föreslagit, »att bestämmelserna om tillsyn från barnavårdsmyndigheternas sida över skolhem — — — måtte utgå när det redan är väl sörjt för att ifrågavarande hem bli föremål för erforderlig tillsyn av myndigheter som förfoga över fullt tillräcklig sakkunskap för dessa uppgifter». »En övervägande majoritet bland de remissinstanser, som behandlat dessa spörsmål, ansluter sig också till reservanternas uppfattning», heter det i propositionen. Bland dessa remissinstanser märker man ett flertal länsstyrelser, olika politiska kvinnoorganisationer, Fredrika Bremer-förbundet och Målsmännens riksförbund. Skolöverstyrelsen påpekar, att överstyrelsen bör vara huvudtillsynsmyndighet.

I propositionen föreslås, att de statsunderstödda privata skolhemmen liksom hemmen för blinda, döva eller vanföra ej skall räknas till barnavårdsanstalter. Det skall däremot vara fallet med de icke statsunderstödda skolhemmen. De skall icke blott som majoriteten i barnavårdskommittén föreslagit ställas under tillsyn av barnavårdsnämnd och länsstyrelse utan också under socialstyrelsen.

Häremot kan följande andragas:

Det måste betraktas som i hög grad otillfredsställande att kategorisera en och samma institution som skola, i och med att den får statsanslag, men såsom varande av icke-pedagogisk art, så länge den ej har statsanslag. Det måste vidare vara något avvita, att en pedagogisk institution ställes under en icke pedagogiskt sakkunnig myndighet. Dessutom är det att märka, att lagstiftningen i här berörda fall kommer att rikta sig mot endast ett fåtal skolor med ett mycket litet antal elever. Motivet till att propositionen undantar alla statsinspekterade skolhem är det att »förslaget skulle leda till en olycklig splittring av tillsynsuppgifterna». Men detsamma gäller dock även de få kvarvarande skolhemmen, då de mottager elever i skolpliktig ålder. Även de står ju under vederbörande skolstyrelses och folkskoleinspektörs tillsyn.

Med stöd av vad ovan anförts får jag därför föreslå,

att riksdagen måtte besluta att bestämmelserna om tillsyn från barnavårdsmyndigheternas sida över här berörda skolhem måtte utgå, enär det redan är sörjt för att dessa hem blir föremål för erforderlig tillsyn av myndigheter, som förfogar över fullt tillräcklig sakkunskap.

Stockholm den 20 januari 1960

Olof Hammar

Nr 53

Av herrar **Wahrendorff** och **Hansson** i Önnarp, om
viss ändring i vägtrafikförordningen.

(Lika lydande med motion nr 44 i Första kammaren)

Stockholm den 20 januari 1960

Harry Wahrendorff

Stig F. Hansson
i Önnarp